

Hrvatski > Posao i financije > Radno mjesto > **Plaća & ugovor o radu**

Plaća & ugovor o radu

Našli ste posao. Evo što trebate znati.

Ugovor o radu

Ako ste zaposleni kod poslodavca, sklapate ugovor o radu. Obično se ugovor o radu sastavlja u pisanom obliku, ali su prihvatljivi i usmeni ugovori.

Što je u ugovoru o radu?

Ugovorom o radu utvrđuju se uvjeti zaposlenja, kao i prava i obveze za obje strane. Uključene su najmanje sljedeće stavke:

- svoje ime i ime poslodavca
- datum početka radnog odnosa
- buduća funkcija u poduzeću
- plaća i mogući dodaci na plaću
- tjedno radno vrijeme
- broj dana odmora / **Ferien** (🔗 tako se zovu dani godišnjeg odmora u Švicarskoj)
- trajanje **Probezeit** (🔗 Vremensko razdoblje s kratkim otkaznim rokom kako biste vi i vaš poslodavac na početku mogli saznati odgovara li posao.)
- otkazni rok
- datum završetka ugovora o radu na određeno vrijeme
- posebne propise kao što su klauzula o nenatjecanju ili reguliranje prekovremenog rada

Posebna pravila primjenjuju se na određene sektore koji su utvrđeni nacionalnim ili regionalnim **Gesamtarbeitsvertrag (GAV)** (🔗 Ugovor koji se primjenjuje na cijelu profesionalnu grupu)

Gesamtarbeitsvertrag (GAV) - Ugovor o specijalnoj industriji

Gesamtarbeitsvertrag (GAV) (🔗 [Ugovor koji se primjenjuje na cijelu profesionalnu grupu](#)) ugovor o radu je ugovor sklopljen između udruga poslodavaca i radničkih udruga/sindikata.

U njemu se navode minimalni zahtjevi, kao što su:

- minimalna plaća
- 13. Mjesečna plaća i naknada
- Nastavak isplate plaća u slučaju nesposobnosti zbog bolesti, rodiljne i vojne službe
- Broj dana odmora / **Ferien** (🔗 [tako se zovu dani godišnjeg odmora u Švicarskoj](#))
- Propisi o radnom vremenu
- Proširenje zaštite od otkaza

U Švicarskoj takvi ugovori postoje u različitim industrijama, na primjer:

- Ugostiteljstvo / hotelijerstvo
- Maloprodaja (npr. Coop, Migros)
- Građevinska trgovina
- Frizerski
- Pekara / slastičarnica
- Proknjiži & proknjiži financije

 [Popis kolektivnih ugovora o radu \(CLA\) u kantonu St.Gallen](#)

Probezeit: Rad tijekom probnog razdoblja

Tijekom **Probezeit** (🔗 [Vremensko razdoblje s kratkim otkaznim rokom kako biste vi i vaš poslodavac na početku mogli saznati odgovara li posao.](#)) vama i poslodavcu daje se otkazni rok od 7 kalendarskih dana. Međutim, u ugovoru o radu može se dogovoriti i kraće ili duže razdoblje.

Ugovor o radu možete raskinuti **u bilo kojem trenutku**, pod uvjetom da poslodavac primi obavijest o otkazu najkasnije do posljednjeg dana **Probezeit** (🔗 [Vremensko razdoblje s kratkim otkaznim rokom kako biste vi i vaš poslodavac na početku mogli saznati odgovara li posao.](#)) . Ne morate navesti razloge za raskid.

Radno vrijeme

Vaš ugovor o radu određuje koliko sati tjedno morate raditi. U prosjeku, ljudi u Švicarskoj rade 42 sata tjedno.

Zakon predviđa **maksimalno radno vrijeme** tjedno:

- 45 sati u industrijskim tvrtkama, kao i za uredsko osoblje, tehničko osoblje i prodajno osoblje u velikim maloprodajnim tvrtkama
- 50 sati za sve ostale

Ako radite više od ugovoreno propisanog broja sati, ali ne prelazite maksimalno tjedno radno vrijeme, ti se dodatni sati smatraju **prekovremenim radom**.

Pod kojim uvjetima morate raditi prekovremeno?

Poslodavac može zahtijevati da radite prekovremeno ako:

- Prekovremeni rad je neophodan.
- Prekovremeni rad nije pretjerano fizički i mentalno zahtjevan.
- Poštuju se radno vrijeme i dnevna razdoblja odmora.

Čak i ako odlučite sami raditi prekovremeno, morate se pridržavati ovih pravila.

Kako se nadoknađuju prekovremeni sati?

- Prekovremeni rad mora se nadoknaditi **dodatkom na plaću** od 25%.
- Međutim, prekovremeni rad može se nadoknaditi i **slobodnim vremenom** barem istog trajanja. To zahtijeva vaš pristanak i pisani sporazum između vas i vašeg poslodavca.
- Rukovoditelji s ugovorom o upravljanju općenito nemaju pravo na dodatak na plaću. To je regulirano ugovorom o radu.

Zar ne možeš raditi?

Ako ste bolesni ili ozlijeđeni, nastavit ćete primati plaću određeno vrijeme.

U slučaju bolesti vrijedi sljedeće:

Ako ste bolesni ili se ne osjećate dobro tijekom trudnoće, morate obavijestiti svog poslodavca što je prije moguće.

U pravilu morate podnijeti liječničku potvrdu o nesposobnosti za rad od 3. dana odsutnosti. Provjerite sa svojim poslodavcem koji se propis odnosi na vas.

Ako možete raditi samo smanjeno radno opterećenje zbog bolesti ili trudnoće, liječnik mora na potvrdi o nesposobnosti za rad navesti maksimalni broj sati koje možete raditi dnevno ili tjedno.

Nastavit ćete primati plaću određeno vrijeme.

U slučaju nesreće/ozljede vrijedi sljedeće:

Obavijestite poslodavca o svojoj ozljedi/nesreći što je prije moguće, bez obzira na to je li se to dogodilo tijekom radnog vremena ili tijekom slobodnog vremena.

Poslodavac mora odmah obavijestiti svoje osiguravajuće društvo. Poslat će vam obrazac u kojem vi i vaš liječnik morate pružiti informacije o ozljedi / nesreći i vašem zdravstvenom stanju.

U Švicarskoj poslodavci osiguravaju svoje zaposlenike od posljedica ozljeda uzrokovanih nesrećama. Od trećeg dana nakon nesreće / ozljede dobit ćete [Taggeld](#) (🔗 [Nastavak isplate plaća ako niste u mogućnosti raditi](#)) u iznosu od 80% vaše plaće.

[Taggeld](#) (🔗 [Nastavak isplate plaća ako niste u mogućnosti raditi](#)) se isplaćuje bez obzira na to je li se nesreća dogodila na radu (nesreća na radu) ili u slobodno vrijeme (nesreća bez zanimanja).

Jedina iznimka: ako ste zaposleni i vaše tjedno radno vrijeme je kraće od 8 sati, tada su osigurane samo nesreće na radu.

Zaštita od otkaza:

Tijekom razdoblja tijekom kojeg ste na bolovanju, poslodavac vas ne smije otpustiti, ali ostavku možete podnijeti i tijekom bolovanja.

Prestanak radnog odnosa/otkaz

I vi i poslodavac imate pravo raskinuti radni odnos.

Prilikom prestanka posla moraju biti ispunjeni određeni uvjeti. To je navedeno u ugovoru o radu ako obavijest o otkazu mora biti u pisanom obliku. Ako ne, dovoljna je usmena obavijest o prekidu trudnoće.

Otkazni rok

Ako želite raskinuti radni odnos, morate se pridržavati **otkaznog roka** dogovorenog ugovorom o radu. Ako vaš ugovor o radu ili [Gesamtarbeitsvertrag \(GAV\)](#) ([? Ugovor koji se primjenjuje na cijelu profesionalnu grupu](#)) ne sadrži otkazni rok, primjenjuju se sljedeći rokovi:

- tijekom probnog rada na poslu: 7 kalendarskih dana
- u 1. godini zaposlenja: 1 mjesec, otkaz moguć na kraju svakog mjeseca
- od 2. do 9. godine zaposlenja: 2 mjeseca, na kraju svakog mjeseca
- od 10. godine zaposlenja: 3 mjeseca, na kraju svakog mjeseca.

Ugovor o radu na određeno vrijeme automatski završava na dogovoreni datum.

Ako nemate novi posao nakon isteka otkaznog roka, morate **se registrirati kao nezaposleni**.

Zaštita od otkaza u slučaju bolesti / ozljede / nesreće

U slučaju bolesti ili nesreće/ozljede, poslodavac vas ne može otpustiti. U tim slučajevima postoji zaštita od otkaza:

- 30 dana u 1. godini zaposlenja
- 90 dana od 2. do 5. godine zaposlenja
- 180 dana od 6. godine zaposlenja
- tijekom trudnoće i 16 tjedana nakon rođenja.

U svim tim slučajevima poslodavac će morati pričekati dok se ne vratite na posao. Tek tada je dopušten prekid.

Važno: kao zaposlenik možete raskinuti ugovor i tijekom razdoblja blokiranja.

Što se događa u slučaju bolesti ili ozljede/nesreće nakon što vas poslodavac otpusti?

Ako se razbolite ili doživite ozljedu/nesreću nakon što vas poslodavac prekine, otkazni rok prekida se sve dok ste odsutni zbog bolesti ili nesreće. Rok će se nastaviti čim se budete mogli vratiti na posao i produljit će se do sljedećeg mogućeg datuma raskida (na primjer, do kraja mjeseca).

Pozor: ako ste sami prekinuli radni odnos, ovo razdoblje blokiranja se ne primjenjuje.

Arbeitszeugnis: Referenca poslodavca / potvrda o zaposlenju

Po završetku radnog odnosa dobit ćete potvrdu o zaposlenju ili, obično, [Arbeitszeugnis](#) ([? Procjena / svjedočenje poslodavca o vašem radnom učinku](#)). To će vam dobro doći kada se prijavite za novi posao.

[Arbeitszeugnis](#) ([? Procjena / svjedočenje poslodavca o vašem radnom učinku](#)) navodi se:

- Početak i kraj radnog odnosa
- Vaša funkcija i aktivnosti na poslu
- Vaše radno opterećenje u postotku
- procjenu kvalitete vašeg rada
- procjena vašeg ponašanja
- Razlog izdavanja reference za [Arbeitszeugnis](#) ([? Procjena / svjedočenje poslodavca o vašem radnom učinku](#)) (otkaz, promjena nadzornika, nova funkcija itd.)

Savjetovališta sindikata i radničkih udruga

Unia sindikat

Unia je najveći sindikat u Švicarskoj. Međusektorski je i organizira zaposlenike u industriji, trgovini, građevinarstvu i privatnom uslužnom sektoru. Unia također vodi najveći fond osiguranja za slučaj nezaposlenosti u Švicarskoj.

[Odgovori iz Unia CLA usluge](#)

Sindikat Syna

Kao sindikat, Syna predstavlja radnike iz svih vrsta zanimanja u trgovini, uslužnim djelatnostima i industriji. Savjetnici govore njemački, francuski, talijanski, španjolski, portugalski, hrvatski i engleski.

[Regija Syna Istočna Švicarska](#)

SGB Švicarska konfederacija sindikata

20 sindikata udružilo je snage u Švicarskoj konfederaciji sindikata i čini najveću krovnu organizaciju za interese zaposlenika u Švicarskoj.

[SGB teme](#)

Travail.Suisse

Travail.Suisse je neovisna krovna organizacija zaposlenika, kojoj pripada 10 udruga. Ove udruge predstavljaju 150.000 članova iz širokog spektra industrija i područja privatnog sektora i javnih službi.

[Informacije i savjeti](#)

sindikat sindikata sindikata

syndicom organizira zaposlenike na tržištu pošte, kurira, ekspresa, paketa (uključujući logistiku), pošti, prometu i infrastrukturi, telekomu, IT-u, pozivnim centrima, telekomunikacijskoj industriji, grafičkoj umjetnosti i ambalaži, trgovini knjigama i medijima, tisku i elektroničkim medijima te vizualnoj komunikaciji.

[Besplatni vodič Syndicom](#)

Hotel & Gastro Union

Stručna organizacija za ugostiteljstvo, hotelijerstvo i pekarstvo

[Hotel & Gastro Union](#)

Plaća

Dobit ćete plaću za posao koji obavljate.

Pravedne plaće

Ako želite znati kolika je srednja plaća koja se obično isplaćuje mjesečno u Švicarskoj za određeni posao, možete koristiti **nacionalni kalkulator** plaća . Postoje velike razlike između kantona, tako da možete zaraditi više u Zürichu nego u St.Gallenu.

Minimalna plaća

U Švicarskoj nema minimalne plaće na nacionalnoj razini. Kanton St.Gallen također nije definirao minimalnu plaću. U tu su svrhu sindikati i udruge poslodavaca pregovarali o minimalnim plaćama u nekim sektorima. Oni se mogu naći u kolektivnom ili standardnom ugovoru o radu.

Međutim, u međunarodnoj usporedbi švicarske su plaće općenito visoke, iako ne postoji nacionalna minimalna plaća.

Jednaka plaća

Savezni ustav i Zakon o jednakosti zahtijevaju jednaku plaću za muškarce i žene. To znači da žena i muškarac moraju primati istu plaću za jednak rad.

Kalkulator plaća

[Nacionalni kalkulator plaća](#)

[Salarium - Statistički kalkulator plaća](#)

Isplata plaća

Vaš poslodavac obično prenosi isplatu plaće na vaš bankovni ili poštanski račun na kraju svakog mjeseca.

U pravilu se dogovara **vremenska plaća**. Plaća se određuje prema odrađenim satima:

- Nadnica po satu
- Dnevne plaće
- Tjedna plaća
- Mjesečna plaća

Komadna plaća

Plaća u komadu izravno se temelji na izvedenoj izvedbi (npr. komad). Što brže radite, to je veća plaća po jedinici vremena.

Obračun plaća i plaća

Kao zaposlenik dobit ćete **uplatnicu** na kraju radnog mjeseca. Na njemu ćete vidjeti detalje svoje platne liste.

Račun plaće je obrazac koji je namijenjen vama kao zaposleniku. Pruža informacije o primljenoj plaći. Uključuje sve komponente plaća, troškove rada bez plaća i socijalne naknade.

Vaš poslodavac je dužan svake godine izdavati izvještaj o plaći. Obično ćete ga primiti krajem siječnja. Ako imate nekoliko poslova ili ste promijenili posao tijekom godine dana, dobit ćete jedan izvještaj o plaći za svaki posao.

Račun plaće najvažniji je dokument za godišnju **poreznu prijavu**.

Ogledni dokumenti

 Beispiel Lohnabrechnung DE PDF, 232 kB

 Beispiel Lohnausweis PDF, 696 kB

Socijalna sigurnost

Detaljne informacije o socijalnoj sigurnosti

 [Socijalna sigurnost](#)

 [Detaljne informacije o svim sustavima socijalnog osiguranja](#) deutsch

 [Kalkulator doprinosa za socijalno osiguranje](#)

Osiguranje od nezgode

U Švicarskoj svi ljudi moraju biti osigurani od nesreća. Poslodavci su dužni osigurati svim zaposlenicima osiguranje od nezgode:

- Ako ste zaposleni, prijavljeni ste kod društva za osiguranje od nezgode putem svog poslodavca. Premija osiguranja odbit će se od vaše plaće. To vrijedi i za ljude koji rade kod kuće i na pripravnike.
- Ako radite manje od 8 sati tjedno ili ste samozaposleni, morate sami sklopiti osiguranje od nezgode. To možete uzeti kao dodatak sa svojim **zdravstvenim osiguranjem**. Provjerite policu zdravstvenog osiguranja.
- Ako ste prijavljeni kao nezaposleni i primete naknadu za nezaposlene, automatski ste osigurani kod **Suva** ([Najveće švicarsko osiguravajuće društvo za slučaj nezgode](#)). Premija osiguranja odbija se od naknade za nezaposlenost.

Obiteljske naknade

Zaposlenici i samozaposleni mogu primati obiteljske naknade.

Zahtjev za obiteljske naknade morate podnijeti na sljedećim lokacijama:

- kao zaposlenik: putem poslodavca u [Familienausgleichskasse FAK](#) ([🔗 Ured za naknadu štete regulira obiteljske naknade](#))
- ako ste samozaposleni: u [Ausgleichskasse](#) ([🔗 Uredi za kompenzaciju upravljaju švicarskim sustavom socijalnog osiguranja. Vi ste odgovorni za isplatu pogodnosti tih osiguranja](#)) s kojim ste povezani

Obiteljske naknade za zaposlenike

[🔗](#) Obrasci i letci FAL-a

Obiteljske naknade za zaposlene osobe

[🔗](#) Informacije i oblici SVA St.Gallen

[Informacije o radnom pravu](#)

Kontaktno mjesto

Pronađite pravu kontaktnu točku, savjet ili autoritet u svom području: [Kontaktno mjesto](#)

© 2024 Informationsplattform für Zugewanderte im Kanton St.Gallen